

Kerkenraadshandelingen

Willem Koster (slot)

Arme Maartje

Vakgarage voor alle merken
www.Piethas.nl

Verkoop en Onderhoud
tegen scherpe prijzen

Piet Has Automobielen
Lageweg 25 1628 JS Hoorn
Telefoon: 0229-215416
Email: info@piethas.nl

Het oudste aandeel ter wereld,
uit 1606, ontdekt in 2010.

| Westfries Archief Regionaal Historisch Centrum voor West-Friesland

Als u op zoek bent naar uw voorvader, een bouwtekening van uw huis, een oude foto of een boek over de historie van de streek kunt u terecht in het Westfries Archief. In ons gebouw bewaren wij meer dan zes kilometer archiefstukken, kranten, kaarten, prenten en foto's betreffende de geschiedenis van West-Friesland.

U bent van harte welkom.

| Openingstijden
www.westfriesarchief.nl

Blauwe Berg 5c | 1625 NT Hoorn | Bezoekadres
Postbus 603 | 1620 AR Hoorn | Postadres
0229-282500 | Telefoon
info@westfriesarchief.nl | E-mail
www.westfriesarchief.nl | Internet

Druk: Indrukmakers, Hoorn

Tijdschrift
voor de afdeling
Noord-Holland Noord
van de Nederlandse
Genealogische
Vereniging

Koggenland

aflevering 2023/1
maart 2023
jaargang 38

NGV, het kennis- en informatiecentrum voor Familiekunde, Genetica en Heraldiek

Inhoud

Koggenland.....	3
Afdelingsagenda april t/m december 2023.....	4
In dit nummer.....	4
Van de bestuurstafl.....	5
Voorjaarsledenvergadering 2023.....	6
Jaarverslag 2022 NGV afdeling Noord-Holland Noord	7
Financieel overzicht 2022.....	11
Financieel jaarverslag 2022 afdeling OWF/NHN-NGV.....	12
Jaarplan bestuur afdeling Noord-Holland Noord	12
Arme Maartje.....	14
De kerkenraad van Benningbroek in de laat 17 ^e eeuw.....	21
Werkgroep bibliotheek.....	26
Fotoalbum van het jubileum van Jan Brouwer in 1987.....	27
Hulp gevraagd.....	27
Herhaalde oproep.....	28
Programma lezingen april t/m december 2023.....	28
Lezing over Geneanet (19 januari 2023).....	30
Huizenonderzoek in Medemblik (lezing 16 februari).....	31
Lezing 16 maart over het geslacht Aker.....	32
Excursie Koninklijke Bibliotheek en lezing over Delpher.....	33
Misschien zit hier iets voor u bij.....	35
Aan dit nummer werkten mee.....	36
In de volgende nummers.....	36
Mutaties in het ledenbestand.....	36

<https://www.ngv.nl/hoofd/>

<https://www.ngv-afdelingen.nl/nhn/>

Redactie-adres
Ben H.T.J. Leek
Koperslager 41
1625 AK Hoorn

ISSN-nr. 0927-8443

Afdelingsagenda april t/m december 2023

Hieronder vindt u de voorgenomen activiteiten.

De bijeenkomsten voor leden en belangstellenden vinden plaats in het Westfries Archief, Blauwe Berg 5c, Hoorn. Zie voor de route: www.westfriesarchief.nl/contact/route.

Tijdens de voorouderspreekuren en voorafgaand aan de lezingen is de afdelingsbibliotheek geopend.

U wordt via de nieuwsbrieven op de hoogte gehouden van de bijzonderheden van de activiteiten.

Als u een suggestie hebt voor een onderwerp dat aandacht verdient in een bestuursvergadering, dan kunt u dat via de mail aan onze secretaris laten weten.

Haar mailadres is: secretaris-nhn@ngv.nl

Datum	Tijd	Activiteit
7 april	10.00-12.15 uur	Cursus Stamboomonderzoek
11 april	13.30-15.30 uur	Bestuur NHN
20 april	19.30-21.15 uur	Voorjaarsledenvergadering NHN + 10-minuten-praatjes
9 mei	13.30-15.30 uur	Bestuur NHN
12 mei	14.00-16.00 uur	Inloop Voorouderspreekuur
6 juni	13.30-15.30 uur	Bestuur NHN
11 juli	13.30-15.30 uur	Bestuur NHN
15 augustus	13.30-15.30 uur	Bestuur NHN
12 september	13.30-15.30 uur	Bestuur NHN
8 september	14.00-16.00 uur	Inloop Voorouderspreekuur
10 oktober	13.30-15.30 uur	Bestuur NHN
19 oktober	19.30-21.15 uur	Lezingavond, zaal open om 18.30 uur
20 oktober	10:00-12:15 uur	Start cursus Stamboomonderzoek voor beginners
14 november	13.30-15.30 uur	Bestuur NHN
16 november	19.00-19.30 uur	Najaarsledenvergadering NHN, zaal open om 18.30 uur
16 november	19.30-21.15 uur	Lezingavond

In dit nummer

In dit nieuwe nummer worden de stukken gepubliceerd, die u nodig heeft bij de jaarvergadering op 20 april a.s. U komt toch ook?

Verder een aantal genealogische bijdragen, over Maartje Kienes van de Bobeldijk, over de kerkenraad in Benningbroek en de laatste aflevering over het leven van Willem Koster.

Naast de vaste rubrieken vragen wij uw aandacht ook voor een vraag van een van onze leden en voor de oprichting van een werkgroep die vragen van leden en/of andere belangstellenden moet gaan beantwoorden.

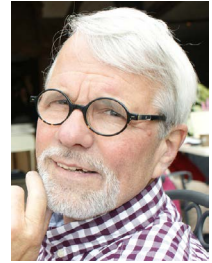
Tenslotte vindt u een terugblik op de lezingen van afgelopen winter en een vooruitblik op de lezingenavonden dit najaar.

Hopelijk leest u dit nummer weer met veel genoegen.

Van de bestuurstafel

Beste leden van de afdeling NHN,

Aanstaande 20 april hebben we alweer de laatste ledenbijeenkomst van dit seizoen. Dat wil natuurlijk niet zeggen dat we allemaal onze hobby direct in de kast leggen en van de zomer gaan genieten. De meeste van onze zullen zowel van de hobby als van de zomer genieten.

In die ledenbijeenkomst zal een korte vergadering worden gehouden, waarin de gebruikelijke zaken de revue zullen passeren. Zie hiervoor de agenda elders in dit nummer. Het financiële jaarverslag zal voorgelegd worden, evenals het jaarverslag van de secretaris (beide vindt u ook in dit nummer)

Ook het rooster van aftreden zal aan de orde komen. Onlangs heb ik de bestuursleden op de hoogte gesteld van mijn voornemen om per april 2024 het voorzitterschap neer te leggen. Op 18 november 2010 werd ik in het bestuur gekozen met de taak om de centjes te verzorgen. Op 17 november 2011 werd ik voorzitter van onze afdeling en bleef ik nog enkele jaren het penningmeesterschap erbij doen.

Er is in die straks 13 jaar voorzitterschap veel binnen de afdeling veranderd. Dat komt in de eerste plaats door de geweldige samenwerking die we binnen het bestuur gehad hebben en nog steeds hebben. Maar ook de support van vele leden heeft bijgedragen aan de veranderingen. De veranderende omgeving heeft daar ook een behoorlijk steentje aan bijgedragen.

Genealogisch veranderde er niet zo veel. Jaaa, het is allemaal veel meer digitaal geworden. We komen nog amper in een archiefgebouw. Heel veel akten, van BS tot ONA vinden we terug in de vorm van scans op de websites van de archieven. Nog niet alles is geïndexeerd. Maar daar wordt door de vele vrijwilligers in het hele land hard aan gewerkt. En toch is het onderzoek in het archief, de geur van de oude documenten waar de inkt zowat vanaf af valt, nog steeds de moeite waard. Dat laatste, die inktkorreltjes op de tafel in het archief, geeft wel het verval aan van die oude documenten. Goed dat er scans van gemaakt worden. Jammer dat we dan de originelen niet meer onder ogen krijgen dan bij hoge uitzondering. Het is natuurlijk wel hinken op twee gedachten.

Tijdens het laatste voorzittersoverleg is onder meer gesproken over het digitaal doorzoekbaar maken en op de website publiceren van alle nummers van Gens Nostra en van die van de afdelingsbladen. Een hele klus die bijna tot een goed einde is gebracht. Als alles goed op de website staat zal deze informatie alleen voor leden beschikbaar zijn. U moet daarom inloggen om hier gebruik van te kunnen maken. Als het zover is zult u daar bericht van krijgen.

Ook is er een nieuw communicatieplan gelanceerd. Geprobeerd zal worden om de NGV beter in de markt te zetten dan tot nu toe gebeurde. We zijn al bereikbaar op Facebook, waar u zich kunt aanmelden als lid voor 'Vrienden van de NGV'. Een activiteit

met ruim vierhonderd leden en dat breidt zich snel uit. Ook op Twitter zijn we actief. Op velerlei gebied, ook in de pers, zal de bekendheid van de NGV verbeterd moeten worden. Hopelijk zal na een lange periode van neergang het leden aantal weer gaan toenemen. U maakt toch ook onder familie, vrienden en kennissen reclame voor onze vereniging?

Het bestuur is daarbij specifiek op zoek naar leden die willen meewerken in een fijn team om de afdeling NHN gezond te houden.

uw voorzitter
Dick Waalboer

Voorjaarsledenvergadering 2023

Op 20 april wordt in het Westfries Archief om 19:30 uur de voorjaarsvergadering van onze afdeling gehouden. De bibliotheek is geopend vanaf 18:30 uur.

1. Opening
2. Mededelingen en ingekomen stukken
3. Bespreking van het verslag van de vergadering van 21 april 2022 (Koggenland 2022 nummer 2, blz. 33-35)
4. Jaarverslag van de secretaris (zie bladzijde 7-11)
5. Financieel jaaroverzicht van de penningmeester (zie bladzijde 11-12)
6. Jaarplan afdeling NHN (zie blz. 12-13)
7. Rooster van aftreden bestuursleden
8. Ontwikkeling van de afdeling NHN
 - a. Wensen en klachten van de leden
 - b. Stand van zaken integratie vm. afdeling Den Helder en omstreken
 - c. Roep om vrijwilligers
9. Afdelingstijdschrift Koggenland
10. Programmaoverzicht lezingen van het seizoen 2023-2024 (blz. 28-29)
11. Rondvraag
12. Sluiting van de vergadering

PAUZE

Een van onze leden, Inga Tessel, zal de avond verder vullen. Het begrip 'tienminutenpraatje' krijgt hiermee een bijzondere invulling. De titel van haar onderzoek is: Historie van de bewoners van een Klein dorp

Dit schrijft Inga als introductie: "Mijn verhaal gaat over het dorp Hobrede. Ik wil als genealoog alles over alle mensen in dit dorp achterhalen. Ik streef als het ware naar een 'familiegeschiedenis' van Hobrede. Dat is mede een puzzel omdat de adressen vaak zijn veranderd. Verder ontdek ik wat de mensen voor beroep hadden en wat voor geloof zij aanhingen. Ik ben ook geïnteresseerd in hoe het leven van z'n dorp eruit zag. Ik ben er onder andere al achter gekomen dat nog veel mensen voorouders delen terwijl ze niet geboren zijn in het dorp.

Ik vind het onderzoek erg leuk. Ik hoop de toehoorders hiermee te inspireren".

Jaarverslag 2022 NGV afdeling Noord-Holland Noord

Woord vooraf

We zijn het jaar 2022 ingegaan tijdens een harde lockdown in verband met de coronapandemie. In de loop van januari werden versoepelingen doorgevoerd en in maart verdwenen de laatste maatregelen waardoor langzamerhand het normale leven weer opgepakt kon worden.

Onze vereniging heeft de moeilijkheden achtergelaten in het oude jaar en in het nieuwe jaar is het nieuwe hoofdbestuur voortvarend aan de slag gegaan. De sfeer werd weer plezierig en de stemming werd weer optimistisch, wat ook zijn weerslag had op de afdeling. We konden onze aandacht weer helemaal aan de primaire doeleinden wijden zonder onderbroken te worden door crisisbeleid.

Bestuur

In de voorjaarsledenvergadering van 21 april heeft ons bestuurslid Marijke van Teunenbroek aangegeven dat zij om gezondheidsredenen haar bestuursfunctie moest neerleggen na zich jarenlang ingezet te hebben om interessante lezingen en excursies te organiseren. Wel blijft zij actief lid van de Werkgroep Bibliotheek. Het bestuur heeft in Emmy Miltenburg een waardige opvolger voor Marijke gevonden.

De samenstelling van en de taakverdeling binnen het bestuur is na de wisseling als volgt.

- * Dick Waalboer: voorzitter, webredacteur en redacteur Koggenland
- * Joke Ignjatovic: secretaris, webredacteur en opvang nieuwe leden
- * Ben Leek: notulist en hoofdredacteur Koggenland
- * Henk Flierman: penningmeester
- * Emmy van Miltenburg: organisatie lezingavonden en excursies

De vacature van een algemeen bestuurslid voor communicatie en PR is ook dit jaar niet ingevuld. De zittende bestuursleden nemen nog steeds de taken waar en proberen daarnaast oude en nieuwe leden enthousiast te maken voor een plekje aan de bestuurstafel.

Van de 8 bestuursvergaderingen vonden er vijf plaats via Teams en drie op een fysieke locatie.

Tussen de vergaderingen door ontmoetten de bestuursleden elkaar tijdens lezingavonden en vooroudersprekuren. Ook waren zij voortdurend met elkaar in contact via de e-mail en de telefoon.

Ondersteuning van het bestuur

Het bestuur maakte in 2022 dankbaar gebruik van de ondersteuning van de hieronder genoemde leden.

Bibliotheek: Bert Houter, Gerri Kind-Renskers, Tiny Kraakman-de Jong en Marijke van Teunenbroek-Land.

Lezingen: Remko Ooijevaar en Marja Waalboer.

Vooroudersprekuren: Gerri Kind-Renskers en Remko Ooijevaar.

Afdelingsledenvergaderingen

De ledenvergaderingen vonden plaats op 21 april en 17 november, alle twee gelukkig weer op de gebruikelijke locatie, het Westfries Archief, en daarnaast via Teams voor de leden die om welke reden dan ook niet in staat waren naar het archief te komen. Helaas was ook dit jaar de opkomst van beide vergaderingen teleurstellend.

Vergaderingen met het hoofdbestuur

In 2022 heeft Dick Waalboer namens onze afdeling vier vergaderingen met het hoofdbestuur bijgewoond, zijnde tweemaal een Voorzittersoverleg en tweemaal een Algemene Ledenvergadering.

In de afdelingsledenvergadering van november is Dick opnieuw benoemd tot afgevaardigde van de afdeling. Als zijn vervanger is Emmy Miltenburg aangewezen.

Financiën

Voor een verslag over de begroting, de inkomsten en de uitgaven in 2022 wordt verwezen naar het separate jaaroverzicht van onze penningmeester Henk Flierman.

Uitbreiding van de afdeling en naamsverandering

Een gesprek op 15 maart met de secretaris van het Hoofdbestuur was de aanzet tot het verwelkomen van de leden van de afdeling Den Helder. De afzonderlijke leden kregen de keuze zich bij een andere afdeling dan OWF aan te sluiten, maar verreweg de meesten hebben zich in mei laten overschrijven van de afdeling Nationaal naar de afdeling OWF. Het samengaan van beide afdelingen was aanleiding voor een naamsverandering. Na raadpleging van de leden is gekozen voor de naam Noord-Holland Noord.

Onze leden

We betreuren dit jaar het overlijden van drie van onze leden.

We begonnen 2022 met 111 leden. Eind mei, na toetreding van de leden van Den Helder, stonden we op 143 leden. Op 31 december telde de afdeling 141 leden.

In 2022 hebben we, evenals in het voorgaande jaar, contact gezocht met leden die opgezegd hebben, om te achterhalen wat de reden van de beëindiging van hun lidmaatschap is. Ook nu werden dezelfde redenen aangevoerd als het vorige jaar: de hoge leeftijd, ziekte van zichzelf of van de partner, voltooiing van de genealogie. Geen van de opzeggers gaf als reden op ontvreden te zijn over de afdeling of het bestuur.

We zijn ons ervan bewust dat ons ledenbestand langzaam maar veroudert, maar gelukkig hebben zich het afgelopen jaar enkele jongeren bij ons aangesloten. Dit is niet in de laatste plaats te danken aan de druk bezochte cursus Stamboomonderzoek voor beginners.

Het afdelingsblad Koggenland

De redactie heeft in 2022 ieder kwartaal een goed gevuld nummer van Koggenland laten verschijnen. Het blijft echter een hele toer om de leden te enthousiasmeren tot het leveren van kopij. De nummers van Koggenland vanaf 2007 zijn digitaal te raadplegen op de afdelingswebsite. Het Hoofdbestuur heeft het plan gelanceerd om de bladen van alle afdelingen doorzoekbaar te maken in een alleen voor leden toegankelijk onderdeel van de landelijke NGV-website.

Ons bestuur juicht dit initiatief toe en werkt er graag aan mee.

Nieuwsbrieven NHN

In 2022 zijn er 20 Nieuwsbrieven naar de leden en belangstellenden verzonden.

Lezingen door externen

Er zijn vijf lezingen georganiseerd. Vanwege de regeringsmaatregelen in verband met Corona was de eerste lezing alleen via Teams te volgen. Bij de overige mocht gelukkig weer publiek in het Westfries Archief aanwezig zijn, maar de leden bleven voorzichtig, waardoor de opkomst nog niet erg groot was.

De onderwerpen waren:

Engelse spionnen in Nederland in en rond rampjaar 1672, door Anne Doedens

Zeventig jaar genealogie, door Klaas Bant

Een huwelijk aan diggelen, door Dieuwertje Duijn

Genealogisch onderzoek naar wezen uit weeshuis Amsterdam, door Nanda Geuze-boek

Jordanezen naar Veenhuizen, door Mieke Krijger

Lezingen door bestuursleden

Op 16 februari heeft Dick Waalboer een lezing gegeven in de Bibliotheek Huesmolen in Hoorn over het onderwerp genealogie. Sanne Maasbach van het Westfries Archief sloot daarbij aan over het zoeken in archief en archiefstukken.

Cursus Stamboomonderzoek voor beginners

De cursus Stamboomonderzoek voor beginners, die in het voorjaar en in het najaar plaatsvond, kon op veel belangstelling rekenen en was voor beide seizoenen volgeboekt. Ook kon de afdeling enkele cursisten als lid inschrijven en hebben enkelen GensDataPro aangeschaft.

Informatiebijeenkomst over GensDataPro

De informatiebijeenkomst over GensDataPro op 9 december werd door twaalf personen bijgewoond. Er waren zowel leden als niet-leden aanwezig.

Voorouderspreekuur

Als gevolg van de coronamaatregelen moest het voorouderspreekuur van januari vervallen, maar gelukkig konden de spreekuren in maart, mei, september en november doorgang vinden. Gemiddeld werden de spreekuren door vier personen bezocht, leden en (toekomstige) cursisten, die in alle gevallen tevreden naar huis gingen. Daarnaast komt de digitale vraag om ondersteuning voorzichtig op gang.

Famillement

Het Famillement, grootste familiegeschiedenisevenement van Nederland, dat op 25 juni in Amsterdam gehouden werd, trok veel publiek. Het vond deels in het DeLaMarTheater plaats en deels in het Stadsarchief Amsterdam. De Westfriese tafel die ons bestuur samen met het Westfries Archief en Westfriese Families had ingericht werd goed bezocht en ook de stands van NGV landelijk en GensDataPro hadden over belangstelling niet te klagen.

Cultuurmarkt Hoorn

Op 4 september werd in Hoorn de Kunst- en Cultuurmarkt gehouden. Dit is altijd een druk bezocht evenement. In 2022 namen Emmy Miltenburg en Dick Waalboer de honneurs waar voor onze afdeling. Ondanks de drukte viel het aantal bezoekers van de kraam tegen en leverde het evenement ons geen nieuwe leden op. Geïnteresseerde bezoekers hadden vaak hun stamboom al voltooid.

Samenwerking met het Westfries Archief

Het WFA is, tegen een vergoeding, onze zeer gewaardeerde gastheer bij bijeenkomsten. Evenals in voorgaande jaren was een groep enthousiaste leden actief als vrijwilliger bij de digitalisering van archiefstukken. Deze werkzaamheden variëren van gegevensinvoer tot transcriptie. In 2022 is het contact tussen onze afdeling en het archief geïntensiveerd op het gebied van communicatie en informatie-uitwisseling.

Publiciteit

In het afgelopen jaar is voortvarend gewerkt aan de afdelingswebsite, welke werkzaamheden even werden onderbroken voor aanpassing aan de nieuwe naam. Inmiddels is de website up to date en wordt er gewerkt aan een manier om interactie met de leden te bevorderen.

De deelname aan de Kunst- en Cultuurmarkt en het Famillement maakte ons in ieder geval zichtbaar en zorgde hopelijk ook voor naamsbekendheid. Naast de website moeten we het vooral hebben van de voorouderssprekuren, de cursus Stamboomonderzoek en de lezingen bij het WFA door externen en op locatie door bestuursleden. Publiciteit hiervoor wordt gegeneerd door plaatsing op onze eigen website en op die van het WFA. Verder worden leden en belangstellenden via Koggenland en de Nieuwsbrief op de hoogte gesteld van de activiteiten.

Bibliotheek

Na het opheffen van de beperkende coronamaatregelen kon de bibliotheek weer opengesteld worden. Leden en niet-leden kunnen de boeken raadplegen tijdens de openingsuren van het WFA en leden kunnen de boeken lenen tijdens de voorouderssprekuren en voorafgaand aan lezingen.

De catalogus is digitaal beschikbaar op de afdelingswebsite en er liggen papieren versies ter inzage in de bibliotheek en in de koffiehoeke van het WFA.

Vooruitblik

In het eerste kwartaal van 2023 zal het bestuur een werkplan opstellen met het Strategisch plan van de NGV als leidraad. Naast de gebruikelijke, jaarlijks terugkerende, activiteiten zullen we daarin extra aandacht besteden aan de integratie van de voormalige afdeling Den Helder waartoe we gesprekken aangaan om de wensen en behoeften van deze leden te onderzoeken en er daar waar mogelijk aan tegemoet te komen. Daarnaast onderzoeken we de mogelijkheid tot samenwerking met het Regionaal Archief Alkmaar, dat de regio Den Helder bedient.

Er wordt gewerkt aan een speciale uitgave van Koggenland met verhalen over en genealogische achtergronden van een aantal personen die een rol hebben gespeeld bij de Slag op de Zuiderzee, die 450 jaar geleden plaats vond. Verder heeft het bestuur de ambitie om dynamiek aan te brengen in de afdelingswebsite en de interactie met

en tussen de afdelingsleden te bevorderen.
We kijken uit naar een succesvolle invulling van 2023.

Joke Ignjatovic, secretaris

Financieel overzicht 2022

		BATEN EN LASTEN 2022	
NGV Afdeling:		Noord Holland Noord - afd.nr. 915	
		Begroting 2022	Exploitatie
		Bedragen	
1. Zaalhuur	WFA	€ 600,00	€ 601,67
2. Sprekers			
a. vergoeding	lezingen	€ 750,00	€ 422,94
b. reiskosten	sprekers	€ 250,00	
	Totaal kosten sprekers	€ 1.000,00	€ 422,94
3 Afdelingsperiodiek			
a. drukkosten	Koggenland	€ 240,00	€ 253,97
b. verzendkosten	Koggenland	€ 100,00	19,20
c. overige kosten	folder mat.	€ 125,00	
d. ontvangsten	sponsors	€ 100,00-	
	Totaal kosten afdelingsperiodiek	€ 365,00	€ 273,17
4. Bestuurskosten			
a. reiskosten (niet Bunnik)		€ 150,00	
b. vergaderkosten		-	
c. overige kosten	representatie	€ 100,00	99,37
	Totaal bestuurskosten	€ 250,00	€ 99,37
5. Promotie kunst/cult. markten, biblio's		€ 300,00	€ 260,15
6. Bibliotheek en documentatie		€ 100,00	
7. Diversen			
inkomsten cursisten Stamboom		€ -	€ 1.750,00
uitgaven cursus Stamboom		€ -	€ 1.166,76
saldo t.g.v. ASD			€ 583,24
	saldo ASD rekening 1-1-2022		€ 250,00
	naar de ASD rekening 2022		€ 583,24
	saldo ASD rekening 31-12-2022		€ 833,24
	Jubileum	€ 80,00	
	overige / onkosten den Helder	€ 100,00	€ 500,00
		€ 180,00	€ 500,00
	TOTAAL	€ 2.795,00	€ 2.157,30
	toegekende begroting NGV	€ 2.795,00	€ 2.795,00
	saldo tekort / overschot	€ -	€ 637,70

Financieel jaarverslag 2022 afdeling OWF/NHN-NGV

Het financiële verslag van onze afdeling OWF over 2022 is eigenlijk een overzicht van inkomsten en uitgaven aan de hand van de grootboekmutatiekaarten van de landelijk penningmeester van de NGV. Bijgaand weergegeven in een gebruikelijk jaaroverzicht. De door de afdeling vastgestelde begroting 2022 geschiedde onder het gesternte van een voor de landelijke NGV bestuurlijk en financieel een opwaartse periode gezien het 2021. De landelijke begroting 2022, waar de afdeling OWF deel van uitmaakt is ingediend en geaccepteerd. In de NGV-nieuwsbrieven van het hoofdbestuur is u het afgelopen jaar geïnformeerd over het financiële reilen en zeilen van de NGV. Zorgen om de structurele uitgaven blijven er evenwel nog. Het is aan de landelijk penningmeester om het financieel jaarverslag over 2022 van de NGV te presenteren aan de Algemene Vergadering (AV) voor het verkrijgen van decharge. Ook het jaar 2022 zijn vanwege de nasleep van Covid-19 en de RIVM-maatregelen er online 'Teams bijeenkomsten' geweest en zijn de belangrijkste OWF/NHN uitgaven die van onze periodiek Koggenland (€179,85 + 74,12), cursus (€1166,75), zaalhuur WFA (€601,67), lezingen (€422,94), vergoeding afd. den Helder (€500,00) en enige bestuurlijke kosten (€99,37). Promotieactiviteiten €260,15. De inkomsten bestonden uit de bijdrage van cursisten betreffende Stamboomonderzoek ad €1750,-, de cursusuitgaven betroffen €1166,76.

Totaal uitgaven €2157,30. De begrootte uitgaven voor 2022 betreffen €2795,00. Ten gunste van de ASD-rekening komt €583,24 waarvan het saldo op 31-12-2022 € 833,24 is.

Zie verder de begroting 2022. Een door de AV benoemde kascommissie controleert de inkomsten en uitgaven die lopen via de NGV-bankrekening van de landelijke penningmeester. De NGV-afdelingen hebben sinds 2020 geen eigen bankrekening meer.

Henk Flierman

Jaarplan bestuur afdeling Nood-Holland Noord

Gestimuleerd door de woorden van de voorzitter van de afdeling KPL tijdens de ALV van 26-11-2022 en met het Strategisch plan van de NGV als leidraad heeft het bestuur van de afdeling HNH zich de volgende vragen gesteld: welke concrete doelen willen wij ons het komende jaar (en de komende jaren) stellen en wat willen wij in 2023 tot stand brengen?

Bovenaan onze agenda staat dat wij ons ledental in stand willen houden en liefst groter maken door sociale en promotionele activiteiten te ontplooiën. Dat kan, denken wij, door:

- Lezingen op genealogisch en historisch terrein aan te bieden om interesses te stimuleren en kennis te vergroten bij leden en belangstellenden.
- Hulp te bieden aan leden en belangstellenden tijdens inloopspreekuren op vrijdagmiddagen.
- Het aanbieden van een cursus 'genealogie voor beginners' aan nieuwe leden

en belangstellenden.

- Nieuwsbrieven te laten uitgaan naar leden en belangstellenden.
- Een kwartaalblad te laten verschijnen met genealogische en/of historische informatie en presentaties van eigen onderzoek en/of het stellen van vragen.
- Het aanbieden van excursies naar genealogisch of historisch interessante plaatsen.
- Aanwezig zijn met een stand op de Kunst- en Cultuurmarkt in Hoorn

Met bovenstaande punten geven wij invulling aan het Strategisch plan van de NGV, *'Samen een sterk merk'*, actieve kennisoverdracht als belangrijkste activiteit van de afdelingen van de NGV.

Daarnaast werken wij voorzichtig aan uitbreiding van die kennisoverdracht, voorzichtig, omdat ons afdelingsbestuur qua bezetting tegen grenzen aanloopt.

Extra aandacht besteden wij dit jaar aan:

- De integratie van de leden van de voormalige afdeling Den Helder e.o. Wij willen graag in samenspraak met hun een werkplan opstellen om hen, voor zover dat met de geografische afstand mogelijk is, te bedienen conform hun eigen wensen. Daarover worden gesprekken gevoerd om dit voorjaar tot een haalbare oplossing te komen.
- Dit jaar wordt herdacht dat 450 jaar geleden, in oktober 1573, tijdens de beginjaren van de opstand tegen het Spaanse gezag, de slag op de Zuiderzee plaatsvond, waarbij de vloot van de Spanjaarden onder leiding van gouverneur Bossu verslagen werd. Een werkgroep, bestaande uit bestuur en leden, werkt al enige tijd aan een bundel verhalen met genealogische achtergronden bij een aantal uit die slag bekende personen. In het najaar zullen deze teksten gepubliceerd worden.
- Om het functioneren van de NGV te versterken en het aandeel van HNH daarbinnen te vergroten wordt gewerkt aan het steeds beter laten werken van onze website als vraagbaak voor leden en als schatkamer van genealogische gegevens die gemakkelijk toegankelijk zijn.
- Ook willen wij een werkgroep oprichten, bestaande uit bestuur en leden, die vragen gaat beantwoorden die via onze website gesteld worden. Wij streven ernaar deze werkgroep in mei operationeel te hebben.

Wij hopen aan het einde van 2023 te mogen constateren dat onze doelen gehaald zijn en dat wij 2024 in kunnen gaan met deels nieuwe doelstellingen en met meer bestuursleden om de werklast beter te kunnen verdelen.

Ben Leek

Arme Maartje

Dat notariële akten voor een belangrijk deel gaan over de koop en verkoop van onroerend goed en het vestigen van hypotheken, testamenten en zo nu en dan huwelijkse voorwaarden laat onverlet dat er voor genealogen in de notariële archieven ook bijzondere informatie te vinden is.

Niet alle documenten zijn even gemakkelijk te lezen. Zeker wanneer de onderzoeker terecht komt in de 18^e en 17^e eeuw of nog vroeger in de tijd.

In het Oud Notarieel van het WFA te Hoorn las ik min of meer bij toeval over onderstaande nare situatie.¹

Op 26 februari 1725 “smorgens de clocq omtrent 2 ure” laat Maartje Kienes woonachtig op de Bobeldijk ten overstaan van notaris Dirk Nierop haar testament opmaken. De ontmoeting vindt plaats ten huize van Maartje, want ze is ziek en ligt in bed. De notaris constateert dat ze nog goed bij haar verstand en spraak is. Na alle formele volzinnen te hebben laten neerschrijven legateert ze aan Claas Cornelis Schoenmaker en zijn vrouw Maartje Jans of de langstlevende van die twee voor getrouwe diensten, welke ze hebben verricht en nog mochten verrichten, een bedrag van 250 gulden. Uit te betalen binnen zes weken na haar overlijden.

Als haar enige en universele erfgenaam benoemt ze haar enige zuster Geertje Kienes in alle andere en verdere goederen, roerende en onroerende enzovoort. Als getuigen bij deze testamentaire akte treden op Jan Jacobsz Soet en Jacob Pietersz Coster.

Op 6 maart 1725 overlijdt te Bobeldijk de zieke, meerderjarige en ongehuwde Maartje Kienes. Zij woont alleen en heeft als goede kennis Claas Corneliszoon Schilder, die op de Leek onder Berkhout woont.

Op 13 mei 1725 wordt ten overstaan van notaris Dirk Nierop in Berkhout op verzoek Claas Cornelisz. Schilder in een notariële akte een verklaring opgesteld door de

getuigen Mr. Sijmon Schoenmaker, chirurgijn te Hoorn, Cornelis Aarjansz ledesetter² te Wognum, Jan Wartenaar chirurgijn op Spierdijk, Jacob Pietersz. Coster tot Berkhout en Jan Jacobsz Soet woonachtig op de Slimtocht (Berkhout).

Fragment akte not. Nierop Berkhout 13 mei 1725

Op *Saturdagh voor Paasen* 1724 (15 april) vragen de voogden van Maartje Kienes aan Mr. Sijmon Schoenmaker om haar aan een wond te genezen.

¹ ONA WFA 1685-230-00262 dd. 13-05-1725 en ONA WFA 1685-00230 dd. 20-02-1725

² rechtzetter van ledematen

Hij treft Maartje behoorlijk beroerd aan. Nadat hij een maand getracht had haar te genezen constateert hij geen beterschap tegemoet te zien en geeft het op. Ongeveer midden mei 1724 wordt Cornelis Aarjansz, de ledesetter, gevraagd of hij Maartje zou kunnen genezen. Maartje kan dan niet meer lopen of staan. Cornelis doet tien weken zijn uiterste best, maar vindt geen baat of beterschap en geeft het ook op. Chirurgijn Jan Wartenaar wordt op 11 januari 1725 bij Maartje geroepen en treft haar lam en kreupel aan. Vier open wonden met afstervingsverschijnselen. Ook is er een overvloed aan plekken op de huid met zware stank gemengd, zodat het bijna niet te behandelen is. De behandeling heeft geen enkel resultaat.

Om de dag of twee, drie komt hij bij de patiënt. Ook laat hij medicamenten achter voor de keren dat hij er niet is. Claas Schilder en zijn vrouw moeten Maartje verbinden.

Cornelis Aarjansz en Jan Wartenaar verklaren dat zij Maartje als patiënt zeer goed hebben gekend en dat ze er zeer ellendig aan toe was.

Wartenaar heeft menigmaal grote stukken verrot vlees, met grote stank uit de openingen van de wonden verwijderd. Jacob Pieterszoon Coster en Jan Jacobszoon Soet zijn als burendikwijls bij Maartje geweest. Ook hebben ze enige weken dag en nacht Maartje als een jong kind moeten behandelen, terwijl ze voor dood, nat en vuil heeft gelegen. Claas en zijn vrouw hebben regelmatig de wonden moeten schoonmaken en reinigen en dikwijls dag en nacht Maartje moeten omkeren van de ene op de andere zijde en weer terug.

Op 8 maart 1725 betaalt Cornelis Schilder uit Bobeldijk in Hoorn 3,-- op het begraven van Maartje Kienes en voor het collateraal (successie)³ eveneens 3,--.⁴

Dick Waalboer

³ *Belasting wanneer een erfenis naar erfgenamen in de zijlijn gaan, zoals naar broer en zus*

⁴ *Impost begraven Hoorn, Toegang 1702-17 Inv. 107 scan 145*

Willem Koster (deel 4, afsluiting)

Door verder zoeken heb ik de woonhistorie van Willem Koster in wijk C in Utrecht, 40 jaren als schoenmaker aldaar, kunnen terugvinden alsmede zijn sterfadres in een logement in de aanpalende wijk. Hoewel dit formeel buiten het terrein van Koggenland valt, kan een korte beschrijving van deze zoektocht mogelijk ter lering van anderen dienen.

Wat ging vooraf

In de artikelen in Koggenland 2020-4, 2022-3 en 2022-4 heb ik beschreven hoe het leven van Willem Koster verliep: het Hoorns Protestants Weeshuis (1790-1805), zijn periode als beroepsmilitair in de Keizerlijke Garde (1805-1812), zijn huwelijksluiting (1818) en zijn overlijden (1857). Dankzij gegevens uit het Utrechts Archief heb ik de periode in Willems leven vanaf 9-9-1818, zijn trouwdatum, toch nog verder kunnen inkleuren.

Mijn zoekstrategie

Ik volg als zoekstrategie het oproepen van Personen in het Utrechts Archief. Dan kom ik de geboorte- en/of overlijdensaangiften op het spoor. Of ik kom op de woonkaart waar op één kaart per huisnummer de straat, het nummer van de woning, de opvolgende bewoners van dat pand staan. (*Zie afbeelding hiernaast*)

Door de gegevens op de kaart te volgen is dan te zien wie wanneer daar is ingetrokken, door welke personen van de familie en wanneer het vertrek is geweest uit de woning naar elders.

Ook zijn er in de loop der jaren nieuwe bewoners (geboorte) van de familie op die kaarten bijgeschreven. En ook staat daar vaak waar leden van de familie naar toe zijn verhuisd. Dan blijkt dat Willem Koster en Catharina van Joolen hun hele huwelijkleven vanaf 9-9-1818 in Wijk C op diverse locaties hebben gewoond. Zijn beroep: schoenmaker en werkman.

Wijk C

Vóór 1795 hadden alle wijken namen, bijvoorbeeld wijk Handvoetboog of wijk Gemeente Lauwerecht. Op 17-1-1795 komen de Fransen bij de Tolsteegpoort Utrecht binnen en kort daarna op zondag 1-2-1795 is door het gemeentebestuur besloten om wijken een letter en huizen een nummer te geven.

Dan worden de voor de Fransen te moeilijke Nederlandse namen vermeden.

De wijk waar Willem woont wordt Wijk C. Alleen Wijk C is na de Franse overheersing zo blijven heten, andere wijken kregen soms de oude benaming terug, soms ook een nieuwe.

Een resumé vanaf 1812

Op 21-5-1812 verlaat Willem als beroeps-voltigeur infanterist het leger van Napoleon met een 'congé de réforme', verlof om te herstellen. Na die datum is Willem even spoorloos in de diverse annalen. Het kan zijn dat Willem door zijn legering in Utrecht is gekomen. In die tijd was er in Utrecht namelijk een groot gasthuis annex garnizoensvestiging gevestigd in het Catharijne Klooster, nu bekend als Catharijne Con-

vent, Lange Nieuwstraat 38. Circa 2000 soldaten en onderofficieren waren in Utrecht gelegerd. In het voorjaar van 1812 wees de Franse Keizer Utrecht aan als 'Centre des operations militaires'. Dus Willems vestiging daardoor in Utrecht is niet ondenkbaar en misschien zelfs zeer waarschijnlijk. Zijn beroep is schoenmaker, dat hij vermoedelijk zijn hele verdere leven in Wijk C heeft uitgeoefend.

Willems leven in Wijk C

Het is indrukwekkend om uit de archiefgegevens zoveel persoonlijke en zeker emotionele, familie-gerelateerde gebeurtenissen te kunnen aflezen.

9-9-1818 trouwen in Jacobikerk (gelegen in Wijk C)
Direct daarna: inwonen bij (schoon)ouders: Bergstraat No C 922

4-1-1819 geboorte van zoon Willem Hillebrand op adres Bergstraat No 922
8-1-1820 geboorte dochter Hendrica Maria op adres Koestraat

27-3-1821 overlijden schoonvader van Willem (Dirk van Joolen), die woont aan Bergstraat 922, echtgenote Maria Burgers blijft daar wonen tot haar overlijden op 20-4-1828

12-6-1850 Bergstraat 849 (na veel tussenliggende woonadressen van Willem en Catharina in Wijk C): Catharina overlijdt

1-1-1852 Bergstraat 928; Willem 1787 gaat hier wonen

13-1-1852 Willem Hillebrand (1826), zijn zoon, komt hier inwonen

11-2-1852 zoon Willem Hillebrand trouwt Anna Maria Valentijn, die hier ook komt inwonen

26-1-1856 Willem verhuist naar logement aan Korte Lauwerstraat 139, nu nr. 3, 3A

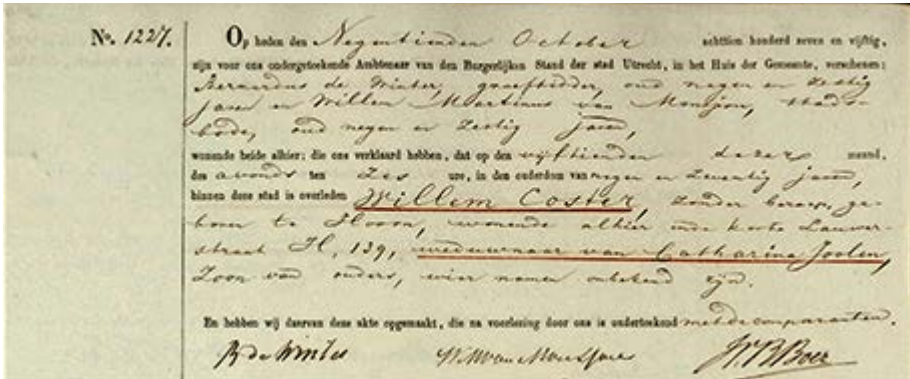
Utrecht-lokaties

Resultaten van en inkijkje in het zoekproces

Willem (31 jaar) trouwt in Utrecht op woensdag 9-9-1818 in de Jacobikerk met de 29 jarige Catharina (van) Jo(o)len (geb. 20-8-1789, overl. 12-6-1850). Zij heeft al eerder een kind gekregen, Petrus (Pieter) van Joolen (geb. 21-5-1813, overl. 22-9-1814). Ze is dan ongehuwd moeder. Ze trouwen in de Jacobikerk, ook gelegen in wijk C, waar zij tot dan toe altijd heeft gewoond. Catharina was op 20-8-1789 ook in die kerk gedoopt. Getuigen bij het trouwen zijn de ouders van Catharina, beiden ook in Utrecht geboren: Dirk (van) Joolen (geb. 1761, overl. 27-3-1821) en Maria Burgers (geb. 1761,

overl. 20-4-1828). De ouders van Willem waren toen, volgens het trouwcertificaat van 6-9-1818 als bijlage bij de huwelijksakte (verstrekt door de Regeerders van het Hoorns Weeshuis), niet meer te vinden en ook van de grootouders van Willem was geen spoor.

Het is een droog en warm jaar (dagboek Pastoor Borret van 1792-1830), dus ook 9-9-1818 zal wel een mooie, zonovergoten, dag zijn geweest. Ten tijde van het trouwen is

15-10-1857 Overlijden Willem in Korte Lauwerstraat 139

Catharina al circa 4 maanden zwanger. Willem, hun zoon, wordt 4-1-1819 geboren. In de aangifte-akte van zijn geboorte staat als adres Bergstraat (geen nummer, bijna zeker: 922). Dirk Joolen, vader van Catharina, overlijdt op 27-3-1821. In die overlijdensaangifte staat dat Dirk (en ook dus zijn vrouw Maria Burgers) wonen in de Bergstraat no 922. Ook in het bewijs van onvermogen (ivm erfbelastingaanslag) staat dit adres. Vandaar dat, bijna zeker, Willem en Catharina na hun huwelijk op 9-9-1818 in de Bergstraat no 922 zijn gaan inwonen bij respectievelijk vader/moeder en schoonouders. Zoon Willem wordt dus daar geboren. Op 8-11-1820 wordt hun dochter Hendrica Maria geboren. In die geboorteaangifte staat het adres Koestraat (no?) en dat staat tevens als adres van Willem in de aangifte van het overlijden van zijn schoonvader Dirk op 27-3-1821 (in beide akten geen nummer). Na vertrek van Willem en Catharina zijn Dirk Joolen en Maria Burgers nog op de Bergstraat 922 blijven wonen. Wellicht Maria Burgers tot haar dood. Op 20-4-1828 overlijdt Maria Burgers en Willem, schoonzoon, doet aangifte. Willem woont dan aan Paddemoesje.

Alle straten liggen in Wijk C. Evenals zijn vrouw Catharina Joolen, heeft Willem bijna zijn hele verdere leven (Willem woont de laatste ca. 2 jaar van zijn leven op de Korte Lauwerstraat no H 139) op diverse adressen in Wijk C gewoond. Willem is overleden in wijk H in de Korte Lauwerstraat 139. Dit was, gezien het verloop der bewoners wellicht een logement.

De kinderen uit zijn huwelijk

Uit zijn huwelijk zijn de volgende kinderen geboren: (deze nummering hanteer ik ook in de woninghistorie van Willem)

Willem, geb. 4-1-1819, overl. 17-10-1823
 Hendrica Maria, geb. 8-11-1820, overl. 23-1-1823
 Dirk Coster (met C), geb. 10-7-1823, overl. 26-6-1903
 Willem Hillebrand Koster, geb. 12-3-1826, overl. 14-1-1879
 NN, overl. 30-9-1829
 Cornelis geb. 26-11-1830, overl. 31-12-1832

Wat heeft dit alles nu opgeleverd?

- De woonadressen van Willem vind ik op de Woonkaart; daar staat in die straat en op dat huisnummer vaak de inkomende dag of de dag van vertrek.
- Uit de geboorte- en/of overlijdensaangiften (ov) van de kinderen van Willem en Catharina (is RK, zoals blijkt uit overlijden 12-6-1850) haal ik de datum dat dit feit zich voordoet, zodat ik weet dat betrokkenen daar dan zeker wonen. Dat zegt dan niets over de datum van de start bewoning aldaar.
- Bergstraat no 922
 - 1. Willem 4-1-1819, W. en Cath. inwonend bij Dirk v.J. en Maria B.
- Koestraat no?
 - 2. Hendrika M. 8-11-1820, locatie op 27-3-1821 in aangifte ov. Dirk J. (Dirk woonde zelf nog aan Bergstraat no 922)
- Paddemoesje "a/d Varkenmarkt"
 - 3. Dirk Coster 10-7-1823 (enige met C)
- Varkenmarkt no 750
 - 1. ov. Willem 17-10-1823
- Paddemoesje (moesse) no 704
 - 4. Willem H. 12-3-1826, 20-4-1828 zelfde locatie in aangifte ov. Maria B.
- Koestraat no 787
 - 5. NN ov. 30-9-1829
- Bergstaat no 931
 - 6. Cornelis 26-11-1830
- Catharijnestraat no 865
 - 6. Cornelis ov. 31-12-1832
- Bergstraat no 849
 - Catharina v. Joolen ov. hier: 12-6-1850, bijna 61, Willem 1787 blijft hier nog ca 1,5 jaar wonen en verhuist dan naar Bergstraat no 928
- Bergstraat no 928
 - Willem 1787 gaat hier wonen: 1-1-1852 (?), 13-1-1852: W.H. (25 jr) komt inwonen en na hun trouwen op 11-2-1852 daarna (11-2-1852) ook Anna Maria Valentijn
- Korte Lauwerstraat no H 139
 - Willem 1787 ov: 15-10-1857, 70 jr
- W.H. en Anna Maria wonen 26-1-1856 op Het Zand (geb. Dirkje), dus eerder dan 15-10-1857, de overlijdensdatum van Willem 1787, is Willem Hillebrand 1826 weg uit Bergstraat 928, waardoor vader Willem 1787 daar dan alleen achterblijft, zo lijkt het. Dus Willem heeft vanaf 1-1-1852 (in ieder geval tot 8-4-1854, geboortedatum van Anna Maria op dit adres) en wellicht tot 26-1-1856, dus 4 jaar, gewoond op Bergstraat 928 en is daarna vertrokken naar Korte Lauwerstaat H no 139, waar hij tot zijn dood nog circa 1,5 jaar woont; zie volgend punt.
- Op de woonkaart Bergstraat 928 staat: 'der plaats waar bewoner (Willem) zich gaat vestigen bij verandering van woonplaats: naar Wijk G': ik vermoed dat Willem wellicht circa 1,5 jaar voor zijn overlijden (15-10-1857) inderdaad elders (ik dacht eerst: in een oude mannenhuis in wijk G) is gaan wonen, omdat Willem Hillebrand en Anna Maria in ieder geval op 26-1-1856, de geboortedag van Dirkje, al

in Het Zand wonen en dus niet meer bij hun vader inwonen. Willem is overleden in de Korte Lauwetraat, wijk H, no 139. Wellicht een logement, gezien het verloop van de bewoners, en gelegen ter hoogte van de huidige Korte Lauwerstraat 3 (gebouwd in 1450) en 3A (herbouwd in 1968). Dit betekent dus dat Willem niet naar Wijk G is verhuisd, zoals in het voornemen lag en zoals op de woonkaart Bergstraat 928 staat vermeld, maar naar wijk H (Lauwerecht).

Verder maakt Willem nog mee dat zijn kinderen, zoon Willem (overleden 17-10-1823), dochter Hendrica Maria (overleden 23-1-1823) en NN (30-9-1829) en Cornelis (31-12-1832) overlijden. Twee zoons, te weten Willem Hillebrand 1826 en Dirk Coster (1823, enige met C), overleven Willem.

Willem maakt nog bij leven mee dat drie van zijn kleinkinderen worden geboren (Jan Pieter in 1852, Anna Maria in 1854 en Dirkje in 1857) en heeft ongetwijfeld weet gehad van de komende geboorte van het vierde, Johanna Wilhelmina. Het derde kind, Dirkje (1856) overlijdt op 1-7-1857, dus nog bij zijn leven.

Willem overlijdt op 15-10-1857 in het logement Korte Lauwerstraat H 139, nu 3, 3A, op een steenworp afstand van Wijk C, in Lauwerecht, wijk H.

Met deze laatste zin heb ik een leuke, spannende zoektocht naar Willem Koster in vele digitale archieven afgesloten.

Frits koster

GensData Pro is het stamboomprogramma van de Nederlandse Genealogische Vereniging. Perfecte registratie en uitstekende uitvoer van uw stamboom en familiegeschiedenis. Alle informatie vindt u op

<https://www.gensdatapro.nl/ngvgdp/>

Download demoversie op <https://www.gensdatapro.nl/ngvgdp/demo-versie/>

Bestellen volledige versie: <https://ngvledenservice.nl/webshop/>

De kerkenraad van Benningbroek in de laat 17^e eeuw.

In de genealogie verschuift de laatste tien jaar het onderzoek steeds meer naar het schrijven van een familieverhaal. Het genealogisch onderzoek leidt dan tot een stamboom die gebruikt wordt als kapstok voor deze familieverhalen. Was tot de jaren zeventig van de vorige eeuw genealogie hoofdzakelijk voorbehouden aan oudere heren, tegenwoordig doen alle leeftijden, zowel mannen als vrouwen, hieraan mee. Bij voorkeur via Facebook en andere communicatiekanalen. Ook het internet is een dankbaar medium voor genealogisch onderzoek. Daar is natuurlijk niets mis mee, maar het leidt wel tot ongebreideld overschrijven van andermans juiste of onjuiste informatie. Dat is dan weer jammer. Echt genealogisch onderzoek wordt dan wat minder verricht. Bronnen van onderzoek worden nauwelijks genoteerd, hetgeen de onderbouwing van een stamboom, en daarmee het familieverhaal, niet ten goede komt. Maar wij weten beter. Toch?

Veel "genealogen" maakt het weinig uit of de informatie gevonden wordt in primaire of secundaire bronnen. De primaire bronnen zijn de akten en andere originele bescheiden, terwijl de secundaire bronnen overgeschreven informatie van de primaire bronnen zijn. Hier ontstaan de fouten door het overnemen van informatie.

De genealoog staan vele en diverse bronnen ter beschikking. Er kan geput worden uit de Doop-, Trouw- en Begraafboeken (DTB), de Geboorte-, Huwelijks- en Overlijdensregisters, Bevolkingsregisters, Notariële archieven, Rechterlijke Archieven, Familieadvertenties, Bidprentjes enzovoorts.

Mooie bronnen zijn onder andere de Soldijboeken van de 'Vereenigde Oostindische Compagnie' en de registers van een Weeshuis. Ook vinden we in het Westfries Archief (WFA) een Spijslijst uit 1686 voor de verschillende dagen van de week in het weeshuis.

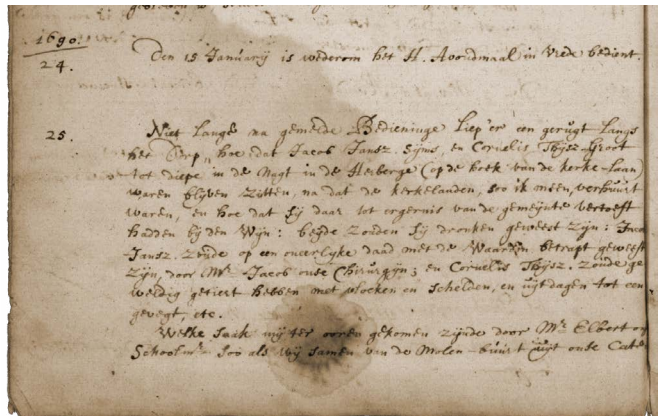
Naar mijn mening één van de mooiste hier nog niet genoemde bronnen zijn de handelingen van de Kerkenraad. Deze zijn te vinden in de archieven van de Hervormde en Gereformeerde kerken. Zij beslaan in de regel de periode vanaf de 16e eeuw tot heden. Helaas is van deze bronnen weinig informatie bewaard gebleven. In verband met de wet op de privacy (AVG) zijn deze stukken van grofweg de laatste honderd jaar niet in te zien. Deze stukken worden dikwijls bewaard door Streekarchieven, zoals in Hoorn het WFA. Daar liggen ook de DTB-boeken van Benningbroek en Sijbekarspel. In die boeken (boekjes) staat de informatie over dopen, trouwen en begraven. Daarnaast zijn er boekwerkjes met de lidmatenregisters en de handelingen van de Kerkenraad. In een kleine gemeente ging dat soms allemaal in één boekwerk. Maar dat maakt het niet minder interessant. Gezien de kwetsbaarheid van deze oude documenten maken archieven er zoveel mogelijk haast mee om de boeken en boekjes te scannen, waarna ze in de geconditioneerde ruimten van de kluisen gaan en er nauwelijks meer uitkomen. Het DTB-boekje van Benningbroek 1651 – 1810 gaat op sommige bladen zwaar gebukt onder waterschade. Voor de onderzoeker zijn ze op de website van het archief te vinden in de vorm van scans.

In een editie van 'Lijnen door de Tijd', de historische vereniging Benningbroek/Sijbekarspel, werd in 2018 gepubliceerd dat het café 'De Roode Leeuw' in Benningbroek, op de hoek van de Oosterstraat en de Kerkelaan, werd gesloten. Een adering voor het dorp. Het café bestond, gebouwd in 1567, net iets meer dan 450 jaar. Over het café, en zeker over wat er in het café gebeurde, is niet zoveel bekend. Wel vinden we het café terug in 1690 als herberg in de Handelingen van de kerkenraad van Benningbroek. Handelingen zijn in dit geval niet meer dan verslagen van de vergaderingen van de kerkenraad. Maar ook niet minder! Deze handelingen geven een mooi inkijkje in het sociale leven van de bewoners van Benningbroek rond bijvoorbeeld 1700. Ook vertelt het iets over roddels die in het dorp de ronde deden.

De onderstaande tekst is het verslag van de vergadering van de kerkenraad van Benningbroek in januari 1690:

Art. 25

Nietlange na gemelde bedieninge liep er een gerugt langs het dorp hoe dat Jacob Jansz Sijms en Cornelis Thijsz Groot tot diepe in de nagt in de herberge (op de hoek van de kerke-laan) waren blijven zitten, en hoe dat sij daar tot ergernis van de gemijnte vertoeft hadden bij den Wijn. Beijde zouden sij dronken geweest zijn. Jacob Jansz zoude op een oneerlijke daad met de waardin betrappt geweest zijn door Mr. Jacob onse Chirurgijn; en Cornelis Thijsz zoude geweldig getiert hebben met vloeken en schelden en uijt dagen tot een gevegt, etc.

Benningbroek art. 25, 1690

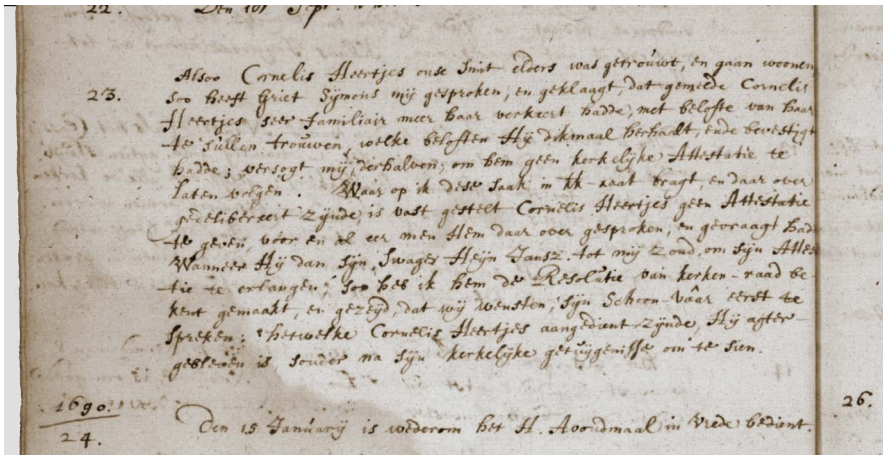
Welke saak mij ter oore gekomen zijnde door Mr. Elbert onse schoolmeester soo als wij samen van de Molen-buurt uijt onse Cathechetise oeffeninge quamen, mij seer bedroefde, eensdeels om dat wij kort te voren met malkanderen Avondmaal gehouden hadden, en dan ook om dat er soo schandeleus onder Papisten en andere van gesproken wierd.....

Het verhaal gaat nog door waarbij de dominee met de beschuldigten spreekt, deze ten dele ontkennen en de kerkenraad niet verder konde procederen.

(Bron: WFA1702-05_3_00004)

Art. 23 (na 18 september 1689)

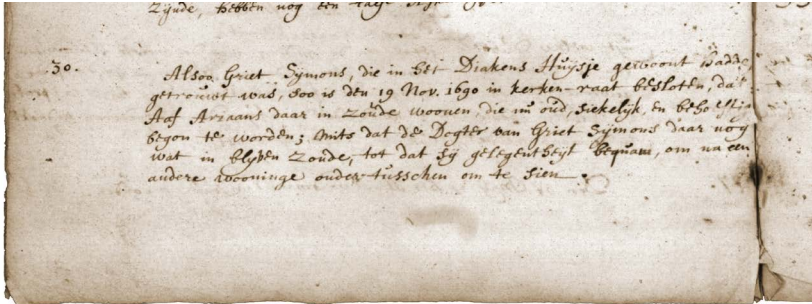
Alsoo Cornelis Heertjes onse smit elders was getrouwt en gaan wonen soo heeft Griet Sijmons mij gesproken, en geklaagt, dat gemelde Cornelis Heertjes seer familiair mee haar verkeert hadde; met belofte van haar te sullen trouwen, welke beloften hij dikmaal herhaalt, ende bevestigd hadde; versogt mij derhalven om hem geen kerkelijke Attestatie te laten volgen. Waarop ik dese saak in kk- raat bragt, en daar over gedelibdreert sijnde,

Benningbroek, art. 23, 1690

is vastgesteld Cornelis Heertjes geen Attestatie te geven voor en al eer men hem daarover gesproken, en gevraagd had. Wanneer hij dan zijn swager Heijn Jansz. tot mij zond, om zijn Attestatie te verlangen; soo heb ik hem de Resolutie van kerken- raad bekend gemaakt, en gezeijd, dat wij wensten, zijn schoovâar eerst te spreken; hetwelke Cornelis Heertjes aangedient sijnde, hij agtergebleven is sonder na zijn kerkelijke getuijgenisse om te sien.

(Bron: WFA1702-05_3_00004)

Benningboek art. 30 1690

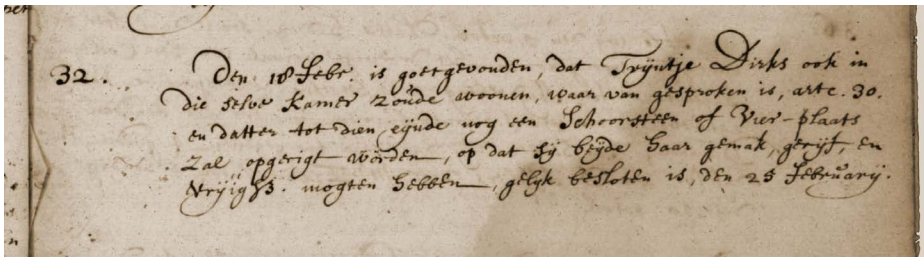
Op 19 november 1690 besloot de kerkenraad als volgt:

Art. 30

Also Griet Sijmons, die in het Diakens Huijsje gewoont hadde getrouwt was, soo is den 19 Nov. 1690 in kerken-raat besloten, dat Aaf Ariaans daar zoude woonen die nu oud siekelyk en behoef-
tig begon te worden; mits dat de Dogter van Griet Sijmons daar nog wat in
blijven zoude, tot dat zij gelegentheit bequam om na een andere woonige ondertusschen
om te sien.

(Bron: WFA 1702-05_3_00005)

Niet veel later komt de kerkenraad met betrekking tot hetzelfde huisje tot het volgende besluit:

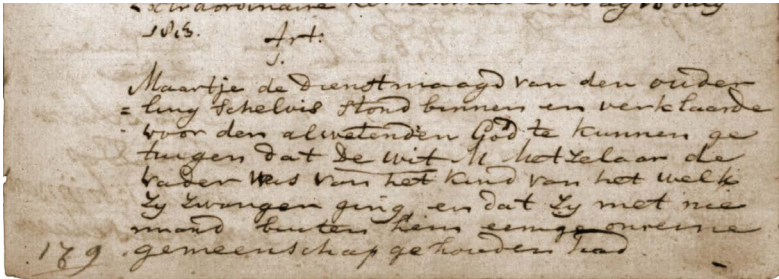

Benningboek art. 32, 1691

Den 18 Febr. (1691) is goedgevonden dat Trijntje Dirks ook in die selve Kamer zoude
woonen waar van gesproken is, art. 30 en datter tot dien eijnde nog een Schoorsteen of
Vier-plaats zal opgerigt worden op dat zij beyde haar gemak, geriff en vrijheid mogen
hebben, gelijk besloten is den 25 Februarij.

(Bron: WFA 1702-05_3_00005)

Ook in Sijbekarspel, een dikke honderd jaar later in juli 1813, liep niet altijd alles op
rolletjes:

Sijbekarspel art. 1, 1813

Art.

Maartje de dienstmaagd van den ouderling Schelvis stond binnen en verklaarde voor den alwetende God te kunnen getuigen dat De Wit M metzelaar de vader was van het kind van het welk zij zwanger ging en dat zij met niemand buiten hem eenige onreine gemeenschap gehouden had.

(Bron: WFA 1702-32_2_00021)

Je ziet zo'n meisje al bedremmeld voor de heren van de kerkenraad staan.

Art. 2

Toen stond De Wit binnen en verklaarde geene verplichting te hebben om hem hier ter plaatse iets stelligs of ontkennends te antwoorden. Geloofde geen vader van het kind te zijn, maar sprak niet rondborstig op de vraag of hij geene gemeenschap met de voorn: Maartje gehad had. Bediende zich van dubbelzinnige uitdrukkingen en versterkte de vergadering in de nadeelige denkbeelden die zij van hem koesterde, waarop hem uit naam des kerkenraads door den Predikant verboden werd om het avondmaal des Heeren te gebruiken tot zoo lang hij zich van die vermoedens had gezuiverd en zijne onschuld op eene kennelijke en overtuigende wijze had aan de dag gelegd.

Art. 3

Na het vruchteloos gesprek met de Wit werd Maartje weder binnengeroepen en door den Predikant eene hartroerende en treffende aanspraak aan haar gedaan waarop de vergadering gesloten werd.

Was getekend M. van Leeuwen van Duivenbode, Dirk Schelvis, Jan Dop, Freek Kooijman Dirk Metselaar

(Bron: WFA 1702-32_2_00021)

Met het bovenstaande wil ik aangegeven dat de handelingen van de kerkenraad een interessant inblikje kunnen geven in het leven van de mensen uit een bepaalde periode. Omdat de kerk dikwijls ook ging over het aanstellen van schoolpersoneel zijn soms hele sollicitatieprocedures in de handelingen te vinden. Met naam en toenaam van de kandidaat-onderwijzer, die ook dikwijls voorzanger moest zijn. Wie weet vindt u in de handelingen de oplossing voor een vastgelopen deelonderzoek.

Dick Waalboer

Werkgroep bibliotheek

De werkgroep bestaat uit (in alfabetische volgorde) Bert Houter, Gerri Kind-Renskers, Tiny Kraakman- de Jong en Marijke van Teunenbroek-Land.

Vele boeken zijn het afgelopen jaar van nieuwe labels voorzien. Bert Houter heeft de catalogus uitgebreid met een aanduiding in welk rek/kast en op welke plank de boeken staan. Hierdoor zijn ze sneller te vinden. Marijke is vooral actief bij het inbinden van tijdschriften.

In de afdelingsbibliotheek, op het rek in de koffiekeuk van het WFA en op de website van onze afdeling kunt u de nieuwste versie van de catalogus vinden.

Van de (voormalige) afdeling Den Helder van de NGV kregen we een aantal boeken en publicaties. Door het opruimen van 'overjarige' publicaties hebben we voor deze aanwinsten een plekje kunnen vinden in onze bibliotheek.

Het gaat om de volgende titels:

- De Berkhouten van Nibbixwoud.* (C.J.Berkhout en A.v.Geldereren-Berkhout)
- Het Westfrieshe geslacht van Diepen.* (J.van Diepen)
- Familiekroniek van Diepen Neeffes.* (D.van Diepen)
- De familie Dol uit Wervershoof.* (N.B. we hadden al *Fam. Dol, Dollen in de tijd*)
- Familiegeschiedenis Pronk-Appelman uit Avenhorn,* (P.Houtenbos en J.Pronk)
- Familie Reus,* (F.Schneider-Swart)
- Korver 3. *Genealogie Korver uit Oterleek vanaf 1624.* (J.A.Korver)
- Korver 4. *Familie Korver tak 'Schagen' vanaf 1711.* (C.M.Korver)
- Korver 5 *Familie Korver in de Schermer.* (J.A.Korver)
- Korver 6 *Genealogie Korver gepubliceerd in 1983.* (J.A.Korver)
- Genealogie Ligthart/Lichthart.*
- De Westfrieshe familie Mens(ch).*

De Westfriese Buurtschap. (Mr.dr. A. de Goede)

RK Doop- en Trouwboek Zwaag

Steevast, jaarlijkse uitgave van de Historische Vereniging Enkhuizen (1979 t/m 2005)

Van de publicaties van de families Mens(ch) en van Diepen is een digitale versie beschikbaar. Daarvoor stuurt u een mail naar gerrickind@quicknet.nl.

Gerri Kind-Renskers

Fotoalbum van het jubileum van Jan Brouwer in 1987

Via Diana van den Hoogen van de vereniging Oud Hoorn kreeg ik het fotoalbum van het jubileum van Jan Brouwer, calculator bij de firma **Moore-Paragon** te Amsterdam op 1 juni 1987. De firma Moore is later verhuisd naar Almere. Jan Brouwer is begraven op de begraafplaats op het Keern in Hoorn.

Er staan vele personen op de foto's, sommige met Westfriese namen. Misschien herkent u er enkele.

Hans Boot, John Spijker, Pieter Voeten, Cok Verweij, Martin van Hulst, hr. van Ruyen uit Almere, Kees van 't Hart, Corrie Zijlstra (2x), Joop de Jong, Jan Foppen, Joop Reede, Moniek Ravensberg, Chris **Karsten** uit **Blokker**, hr. **Wagemaker**, **Groote Waal**, Hoorn (deze spelde hem een onderscheiding op), hr. Moolenburg, René Zonneberg, Henk Groenendijk, Nico Vogelsang uit Lelystad, Rob Williams, Charles Bongaerts, Berend van Wely, Martijn Maryt, Gerard Jong, Frans Peters, Bart Minnee, Derk van de Wal.

Wie belangstelling heeft kan contact opnemen en de foto's meenemen.

Gerri Kind-Renskers, gerrickind@quicknet.nl

Hulp gevraagd

Ik zoek naar hulp bij de speurtocht naar van één van mijn voorouders uit Hoorn.

Een van mijn voormoeders is Dina Strengman (*1747 †1823 Hoorn), dochter van Gijsbert Strengman en Magteltje Jans. Gijsbert is mogelijk dezelfde Gijsbert die in 1745 te Alkmaar getrouwd is (gereformeerd) en mogelijk de zelfde Gijsbert die in 1749 als korporaal met het VOC-schip de Hoop naar Batavia is gegaan.

Ik vind ook een Gijsbert Strengman die in 1765 te Hoorn gereformeerd is getrouwd met Marijtje Daniels.

Ik heb geprobeerd een eventuele familierelatie tussen deze twee Gijsberts te vinden, maar heb daarbij tot nu toe geen succes. Kunt u mij verder helpen? Een overzicht van mijn eerdere bevindingen is te vinden op

<http://marceltromp.com/FamArchief/FamDuijn/StrengmanG17jijmddXNNMJ17jijmdd%20huwelijk.html>

Bij voorbaat mijn hartelijke dank.

Marcel Tromp <stamboom@marceltromp.com>

Herhaalde oproep

In een nieuwbrief van 23 januari 2023 hebben wij u een vraag voorgelegd, zo ongeveer zoals wij als afdelingsbestuur ook vragen binnen krijgen. Hieronder volgt de inhoud van die brief nogmaals. Wij hebben weliswaar drie aanmeldingen gekregen, maar huldigen ook het standpunt dat 'vele handen licht werk maken'.

Zo nu en dan bereiken ons genealogische vragen van leden en van niet leden van zowel binnen als buiten onze afdeling. Om deze vragen snel en goed te beantwoorden zijn we op zoek naar enkele leden die mee willen helpen om deze dienst binnen onze afdeling gestalte te geven. Het kan om zeer simpele vragen gaan, maar ook om vragen waarvoor wat meer onderzoek gewenst is.

Niet iedereen in Nederland, of daarbuiten, kan zomaar even naar het WFA gaan om iets op te zoeken dat niet op de website van het WFA staat. Ook de middagen voor het voorouderspreekuur zijn niet voor iedereen gemakkelijk bereikbaar. Daarom stellen wij het bijzonder op prijs wanneer leden zich aan willen melden om deze dienstverlening samen met ons op touw te zetten.

Natuurlijk is het niet zo dat we begraven worden onder de vragen over genealogisch onderzoek. Het is wel prettig wanneer we terug kunnen vallen op personen die zo af en toe eens iets voor een ander willen uitzoeken. Gezien de magere bezetting van de bestuursposten van onze afdeling is het goed dat we zo nu en dan kunnen rekenen op wat ondersteuning. Ook ligt het in de bedoeling om in Koggenland hier een rubriek aan te wijden, waarin vragen en antwoorden worden besproken. Op die manier kan informatie over soms ingewikkeld onderzoek gedeeld worden.

Wij rekenen op uw warme reacties. Aanmelden kan bij onze [secretaris](#)

Joke Ignjatovic

Programma lezingen april t/m december 2023

De lezingen vinden plaats in het Westfries Archief. Ze beginnen om 19.30 uur en duren tot 21.15 uur. Op lezingavonden is van 18.30 tot 19.30 uur de afdelingsbibliotheek geopend.

20 april 2023

Voorjaarsledenvergadering en tien-minutenpraatjes door Inga Tessel.

Haar verhaal gaat over het dorp Hobrede. Zij wil als genealoog alles over alle mensen in dit dorp achterhalen en streeft als het ware naar een 'familiegeschiedenis' van Hobrede.

19 oktober 2023

Hoe het echte Fries verdween uit Noord-Holland.

Spreker is prof.dr. Arjen Versloot, hoogleraar Germaanse taalkunde, in het bijzonder de Duitse, Scandinavische en Friese talen, aan de Universiteit van Amsterdam.

Bij de Friese taal denken de meeste mensen aan de provincie Fryslân, in het noorden van Nederland. Weinig mensen weten dat het Fries vroeger in een veel groter deel van het huidige Nederland gesproken werd.

Vrijwel alleen historisch-taalkundigen en dialectologen zijn zich daarvan bewust. Aan de hand van met name plaats- en waternamen valt te achterhalen dat heel Noord- en Zuid-Holland (ongeveer tot aan de Nieuwe Maas bij Rotterdam), in de vroege middeleeuwen Friestalig was. De naam van het 'IJ' bij Amsterdam is een voorbeeld van zo'n oorspronkelijk Friese waternaam. Niet voor niets heet de kop van Noord-Holland 'Westfriesland'. Het traditionele dialect van de streek bevat nog verschillende Friese woorden, maar het is een dialect van het Nederlands en niet van het Fries. Tot op heden ontbrak een echte tekst in het Fries van Holland.

Nieuwe tak aan Friese taalfamilie?

In een zangbundel, gedrukt in Amsterdam in 1643, staat een – nogal scabreus – liefdeslied in een taal die weliswaar Fries oogt, maar qua taal zeer sterk afwijkt van het Fries zoals dat in de 17de eeuw in de provincie Fryslân gesproken werd. De bundel geeft helaas geen schrijversnaam, maar er zijn sterke inhoudelijke en taalkundige aanwijzingen dat deze tekst geschreven is in het Fries van Noord-Holland. Daarmee wordt dan een nieuwe tak toegevoegd aan de Friese taalfamilie.

16 november 2023

Najaarsvergadering en lezing.

(onder voorbehoud van wijzigingen) Nieuwe mogelijkheden met historische data.

Spreker is Anouk Schoemaker, operationeel manager bij het Westfries Archief.

Zij bespreekt en toont hoe digitalisering en digitale toepassingen onze archieven steeds toegankelijker maken voor iedereen, onderzoek in een stroomversnelling brengen en leiden tot ontdekkingen en verbanden die anders wellicht voor altijd verborgen zouden blijven.

Iedereen werkt tegenwoordig online. Ook van archieven wordt verwacht dat alle gezochte informatie met één druk op de knop direct zichtbaar wordt, via het internet rechtstreeks naar de woon- of studeerkamer. Makkelijker gezegd dan gedaan om van al die kilometers papier, handgeschreven teksten en afbeeldingen een juiste weergave in liefst in historische en juiste context weer te geven. Data-wetenschappen en kunstmatige intelligentie helpen ons dit doel te bereiken. Is menselijke handelen bij archiefonderzoek straks overbodig?

Er wordt nog druk gewerkt aan het programma voor 2024. We hopen u hierover in het volgende nummer van Koggenland meer te vertellen.

Emmy Miltenburg

Lezing over Geneanet (19 januari 2023)

De lezing van Wim Deckers op 19 januari ging hoofdzakelijk over het gebruik en de functies van Geneanet, aangevuld met wat historie over de site.

Dat zijn verhaal in een behoefte voorzag, bleek uit het relatief grote aantal toehoorders, zowel in het WFA (17), als thuis via Teams (14).

De website Geneanet en het onderliggende programma Geneaweb zijn eind negentiger jaren van de vorige eeuw opgericht. Sinds 2021 werkt Geneanet nauw samen met Ancestry. Dat alles heeft geresulteerd in een gemeenschap van 5 miljoen genealogen wereldwijd, die toegang hebben tot meer dan 8 miljard geïndexeerde personen.

Wim Deckers liet met behulp van een schermpresentatie de vele mogelijkheden zien die voor iedere bezoeker gratis toegankelijk zijn en lichtte toe welke extra's binnen een Premiumabonnement de gebruiker ten dienste staan.

Een recente update, gepost door Jean Yves op 4 januari 2023, laat de basisgedachten achter het model van Geneanet zien: <https://nl.geneanet.org/actueel/post/2023/01/geneanet-een-gemeenschap-als-geen-ander-3>

Ik kan hier onmogelijk de 'cursus' herhalen die Wim Deckers ons deze avond gaf over alle mogelijkheden, tips en trucs die dit programma de gebruiker biedt, meestal gratis, soms tegen betaling. Ik volsta daarom met het citeren van twee passages uit bovengenoemde update.

"Elk lid kan gratis gebruik maken van een veelomvattend aanbod. Dit gratis aanbod biedt u de mogelijkheden om zelf **een stamboom te bouwen zonder enige restrictie op het aantal personen**, zonder restricties de stambomen van andere leden in te zien, en een groot aantal mogelijkheden voor personalisatie, afdrukken, of ontvangen van meldingen, en dat alles zonder enige vorm van reclame. Tevens kunt u binnen dit gratis aanbod zoeken op achter- en voornamen en plaats. In tegenstelling tot andere websites is er geen enkele verplichting tot het nemen van een betaald abonnement om de stambomen van andere leden in te zien, of om met andere leden in contact te kunnen treden. **Het gratis aanbod biedt u dus toegang tot alle data ingebracht door onze leden**".

"Geneanet biedt ook **een Premiumabonnement** aan, met naast andere opties en diensten, ook de uitgebreidere zoekopties met onder andere **de mogelijkheden om te zoeken** via : partner, ouders, naamsvarianten, nabijgelegen plaatsen. En verder **een automatische vergelijkingsoptie** tussen alle personen in de eigen stamboom en de hele databank van Geneanet, **wekelijkse meldingen via e-mail** betreffende nieuw ingevoerde of gewijzigde personen, toegang tot de **digitale bibliotheek** van Geneanet met miljoenen boeken en kranten, en indexen met meer dan 3,7 miljard personen, toegang tot de overzichten van verschillende genealogische verenigingen gedeeld door de partners van Geneanet, en de mogelijkheid om rechtstreeks vragen te stellen aan **een medewerker van Geneanet** middels een contactticket".

Hoewel de techniek ons deze avond enige malen in de steek liet (vooral lastig voor de kijkers thuis) en de geluids- en beeldkwaliteit binnen het WFA ook niet optimaal functioneerden, bleef er toch genoeg te genieten over. Ik wist zelf niet dat er zoveel mogelijk was binnen Geneanet!

Bij voldoende belangstelling is Wim Deckers bereid aan te schuiven bij het voorouderspreekuur op 12 mei om aanwezig te helpen bij vragen over het gebruik van Geneanet. Meld u desgewenst aan bij onze secretaris: secretaris-nhn@ngv.nl

Ben Leek

Huizenonderzoek in Medemblik (lezing 16 februari)

Dat 'huizenonderzoek' verre van saai is, liet Peter Swart, medewerker bij het WFA en voorzitter van de monumentencommissie in Medemblik ons zien in een enthousiasmerend betoog.

In huizen hebben altijd mensen gewoond, allemaal met hun eigen geschiedenis. Huizen functioneren ook (bijna) altijd binnen een gebouwde omgeving met wijken en straten. Genoeg redenen al voor een afwisselend onderzoek.

Maar het gaat niet alleen om de bouwhistorie van een pand met elkaar opvolgende verbouwingen en aanpassingen, maar ook en vooral om het historisch en genealogisch onderzoek in allerlei bronnen en registers. Dat laatste met name in de belastingregisters, zoals verpondingen, kadasters en meer specifieke belastingen, zoals bijvoorbeeld die op het aantal haardsteden in een pand. Notariële akten en schepenboeken moeten worden nagetrokken als er geen andere aanwijzingen te vinden zijn. Ook het krantenarchief van Delpher kan veel gegevens opleveren. Er komt dus heel wat voor kijken om een gedegen onderzoek op te zetten en succesvol af te ronden.

Over Medemblik zijn relatief veel bronnen (met name over de administratie van de stad) bewaard gebleven en in te zien in het WFA. Vandaar dat Peter in staat was de toehoorders bij een drietal locaties in Medemblik mee te nemen naar een ver verleden, de bouw van de panden, en ons onderweg van alles te vertellen over die panden en hun bewoners. Dat leverde een boeiend verhaal op, doorspekt met praktische tips over hoe een dergelijk onderzoek op te zetten en daarbij de gebruikelijke valkuilen te vermijden.

De belangrijkste aanwijzing was om altijd 'in de breedte' te werken, dat wil zeggen de aanpalende (belendende) panden mee te nemen in je onderzoek, omdat 'jouw pand' ook fungeert als belending in de gegevens over naburige panden en ontbrekende gegevens nog al eens op deze manier boven tafel komen. Ook belangrijk is het gegeven dat kadasterboeken, minuutplannen en belastingregisters altijd een bepaalde volgorde aanhouden, zodat een lege plek bij een bepaald pand soms kan worden ingevuld bij de vergelijking met andere bronnen.

Lezing 16 maart over het geslacht Aker

Marjon Aker uit Alkmaar, verre nazaat van Jan Claesz Aker (Jisp 1671-1728), liet ons kennismaken met haar onderzoek naar de familie Aker in Noord-Holland. Een grafsteen in de hervormde kerk in Jisp en de studie '400 jaar Aker' van haar achterachterneef Piet Aker (aanwezig in onze afdelingsbibliotheek) bieden haar daarbij handige aanknopingspunten.

In Edam woonde in de tweede helft van de zestiende eeuw Claes Gijsbertsz Aker, herbergier en houthandelaar, echtgenoot van Neeltje Pieters Jelles. Claes vocht ook in het leger van de Watergeuzen onder leiding van Diederik van Sonoy; hij wordt genoemd in de monsterrollen in de jaren 1572-1574. De gevelsteen van zijn herberg wordt later ingebouwd in een nieuw gebouwde huis op de hoek van de Voorhaven en de Akerstraat in Edam. De afgebeelde eikel, die verwijst naar zijn houthandel, is ook op de grafsteen in Jisp aangebracht.

Zonen van Jan Claes zijn traceerbaar in Jisp (scheepsbeschuitbakker) en in Wormer (schoolmeester). De laatste, Jan Claesz (1705-1782) trouwde met een dochter van Govert Maertensz van Oostwoud, een fameus rekenwonder en auteur van boeken over scheepsnavigatie.

Er is een directe familielijn aantoonbaar van de 16^e eeuw naar de 18^e eeuw, maar Marjon is nog op zoek naar de aansluiting met Akers, die in de 17^e eeuw in Medemblik hebben gewoond.

Wie meer over haar onderzoek wil weten, kan zich verdiepen in een interview met haar in het Dagblad voor West-Friesland van woensdag 15 maart, of kennis nemen van een artikel van haar hand in het jaarboek 2022 van de historische vereniging in Wormer.

Wie zelf meer informatie of verhalen heeft over mensen met de naam Aker, kan contact met haar zoeken via 06-51230906 of maaker@live.nl

Excursie Koninklijke Bibliotheek en lezing over Delpher

KB } nationale
bibliotheek

Donderdag 9 maart vond onze eerste excursie sinds de coronatijd plaats. Zestien deelnemers, leden van de afdeling NHH, van wie sommigen vergezeld waren van hun partner, troffen elkaar in Den Haag. Geen groot aantal, maar alle

begin na corona is moeilijk.

In de ochtend kregen we een inleiding in de geschiedenis van de KB, hoe de wetenschappelijke boekenverzameling van de laatste stadhouder werd overgenomen door koning Lodewijk Napoleon en na diens vertrek van een passende behuizing werd voorzien door onze koning Willem I. Deze historische verzameling boeken smolt later samen met een nieuw opgerichte Nationale Bibliotheek, waarin alle in Nederland gedrukte boeken of boeken die over Nederland gingen werden verzameld. Daar kwam tenslotte ten gevolge van de snel om zich heen grijpende digitalisering ook de verzameling kranten en tijdschriften bij, die nu onder de naam Delpher raadpleegbaar is (waarover hieronder meer). Een rondleiding door en langs enkele depots liet ons kennismaken met de verschillende onderdelen (bestanden) van wat nu in zijn geheel De Koninklijke Bibliotheek wordt genoemd.

Na de lunch volgde een lezing over Delpher. De coördinator van deze website, Sara D'Huys, had een PowerPointpresentatie samengesteld, waarmee zij haar gehoor in vijf stappen langs de vorm en de inhoud van het programma leidde en ons vooral veel tips gaf hoe om te gaan met deze website.

Stap 1:

wat is Delpher? Een verzameling gepubliceerde teksten (tekstuele publicaties), samengesteld met medewerking van ruim 180 erfgoedinstellingen, die met behulp van OCR (optical character recognition) doorzoekbaar is gemaakt.

Tip: omdat de eerste series scans niet goed overweg konden met afwijkende lettertypes en ook opbollende randen in een boek tot scheve letters leidden, is het raadzaam bij het zoeken ook varianten in te voeren. Een mooi voorbeeld is het samenvallen van een r en een m als die twee letters te dicht bij elkaar komen te liggen, zodat Hoorn en Hoom er voor de zoekmachine hetzelfde uitzien.

Stap 2:

wat vind je in Delpher? Tientallen miljoenen pagina's uit kranten die tussen 1685 en 1995 zijn verschenen, uit tijdschriften die tussen 1800 en 1970 zijn uitgekomen, uit boeken die tussen 1486 en 2013 zijn gepubliceerd en uit de uitgetypte radiobulletins van het ANP van 1937 tot aan 1984. Op gezette tijden worden hier nieuwe teksten aan toegevoegd. Ook alles wat tegenwoordig digitaal wordt gepubliceerd (digital born texts) worden aan de verzameling toegevoegd.

Stap 3:

Delpher en het auteursrecht. Delpher laat zien wat in het publieke domein aanwezig is, de gebruiker moet bij gebruik van materiaal in een publicatie zelf toestemming vragen aan de eigenaar (fotograaf, uitgeverij etc.) Een handig uitgangspunt daarbij is een termijn van 140 jaar aan te houden, bestaande uit de wettelijk termijn van 70 jaar

na overlijden + 70 jaar als leeftijd van de maker bij het vervaardigen van zijn foto of tekst.).

Stap 4:

aan de slag met Delpher. Op de site van Delpher staat een handleiding en op YouTube zijn verschillende instructiefilmpjes te zien. Een paar tips zijn handig om daaruit te citeren:

Denk altijd aan de taal van toen (woorden kunnen vroeger een andere speling hebben gehad)

Check altijd de achtergrond van een bron (er zijn linkse en rechtse kranten!)

Bekijk de thema-pagina's waar de belangrijkste informatie over bepaalde thema's alvast bij elkaar is gezet.

Gebruik varianten bij het invoeren van zoektermen.

Maak gebruik van Booleaanse operatoren (zie daarvoor in ieder geval de handleiding!)

Pas het gebruik van filters toe om de gigantische hoeveelheden informatie in te perken en maak gebruik van de mogelijkheid aan te vinken tot welke datum je informatie gezocht hebt, zodat je later vanaf die datum verder kunt gaan en niet telkens opnieuw alles hoeft door de spitten.

Maak gebruik van de wildcards: een asterisk binnen of achter een woord vervangt meerdere lettertekens, een vraagteken binnen een woord vervangt één letterteken.

Met het aanpassen van de sortering, het aanbrengen van een begin- en een einddatum en het aangeven van het aantal resultaten dat je per pagina op je scherm wilt zien, maak je je zoektocht overzichtelijker.

Zet aan de linkerzijde van het scherm de gele kleur (die de resultaten markeert van de zoekterm) uit voordat je gaat downloaden.

De KBR (Koninklijke Bibliotheek Royal) in België heeft ook een zoekmachine. Klik daarvoor hun website <https://www.kbr.be> aan, maak een gratis account aan en ga aan de slag.

Stap 5:

Een kijkje in de toekomst van Delpher. Het toevoegen van nieuw materiaal en het uitbrengen van steeds meer thematische pagina's gaan gewoon door. Daarnaast wordt hard gewerkt aan het vernieuwen van de infrastructuur van de website om nog betere zoekmogelijkheden te creëren en de vindbaarheid van Delpher op andere sites te vergroten. Samenwerking met steeds meer erfgoedinstellingen zal ook steeds meer zoekmogelijkheden gaan opleveren. Tenslotte werkt men ook aan het verbeteren van de OCR door ook gebruik te gaan maken van Transcribus, het computerprogramma dat zelfstandig oude teksten transcribeert en dus doorzoekbaar maakt.

Wie nog meer wil weten, kan zich inschrijven voor de Nieuwsbrieven van Delpher of een vraag stellen via info@delpher.nl Wij kijken in ieder geval al terug op een zeer informatieve dag!

Ben Leek

Misschien zit hier iets voor u bij

Korte signalementen van binnengekomen afdelingstijdschriften die u kunt inzien in onze afdelingsbibliotheek. Alle overige, reeds gedigitaliseerde afdelingstijdschriften kunt u raadplegen via de site van de NGV.

Genealogie langs Peel en Maas (afd. Land van Cuijk en Ravenstein), jg. 31, dec.2022, nr. 88. Dit is de laatste papieren versie van dit afdelingsblad.

- Kwartierstaat dr. Johannes Wilhelmus Jacobus Antonius **Stein** S.J., geboren Grave 27-02-1871, overleden Rome (Vaticaanstad) 27-12-1951
- Hubertus **Jilesen** 1774-1821 "een bezig baasje" (deel 3)
- akte van eerbied: het verkrijgen van ouderlijke toestemming of toestemming om te trouwen; wat was er geregeld als de toestemming om te trouwen ontbrak?
- de bijzondere leeftijdbevestiging in Zuid-Korea: waarom zijn Koreanen ouder dan hun biologische leeftijd aangeeft?

Hollands Noorderkwartier (afd. Alkmaar e.o.) jg. 37, nr. 1, maart 2023

- Een familie **Odijk** in Zaandam en Alkmaar
- Droogmakerijen in Noord-Holland, deel 10, Waterland

Via een ruilabonnement beschikken wij ook over

Westfriese Families (tijdschrift van de stichting Westfriese Families) jg. 63, nr. 3, december 2022

Kwartierstaat Margaretha **Houter** (geboren Hilversum 08-05-1939, overleden Schoonebeek 10-05-2020). Vijf generaties Houter, die terug gaan tot Tijmon Houter, geboren Zwaag 23-03-1821 en overleden aldaar 14-07-1891 als broodbakker en landman. Hij trouwde in Zwaag op 21-04-1844 met Geertje Balk. De naam Houter is herleidbaar tot de buurtschap 'de Hout' in Venhuizen. (zie verder in de serie Westfriese Geslachten nummer 30 met een overzicht van de familie Houter).

Genealogie **Tiel** (vervolg)

Aanvullingen op de kwartierstaat **Zeilemaker**, en op de genealogie **Tiel**.

Transcriptie van een akte uit 1705 (notaris Dirk Pittes, WFA toegang 1685, inv. 4071) met gegevens over families **Speck** en **Obdam**.

Gedeeltes van genealogieën **Kist** (Pieter Kist, geboren Medemblik 02-06-1775, overleden Koedijk 27-01-1820) en **Poland** (Klaas Poland, geboren Oterleek 18-07-1791, overleden Heerhugowaard 02-10-1854).

Oud Hoorn (Vereniging Oud Hoorn) jg. 45, nr. 2023.1

- Kinderkolonie Veenhuizen (met verwijzingen naar onze jubileumuitgave, Koggenland 2019.3)
- Hoorn open stad, de invasie van de Russen en Engelsen in Noord-Holland in 1799
- Pieter van **Akerlaken** (1792-1862), een leven in dienst van de gemeenschap
- Van **Pottebacker** tot **Carbasius**, de 16e eeuwse herkomst van het Hoornse geslacht Carbasius
- Drie generaties **Veld**, schoenmakers op de Ramen

Aan dit nummer werkten mee

Joke Ignjatovic, Henk Flierman, Gerri Kind- Renskers, Ben Leek, Frits Koster, Emmy Miltenburg, Marcel Tromp en Dick Waalboer

In de volgende nummers:

In de derde aflevering van Koggenland verwachten wij een aantal teksten te kunnen publiceren, dat een werkgroepje heeft gemaakt naar aanleiding van de slag op de Zuiderzee in 1573, nu 450 jaar geleden en dus wat extra aandacht waard. Als dat lukt, zullen alle reguliere bijdragen en uw kopij dus een plaats moeten krijgen in de nummers 2 en 4 van deze jaargang. Iets om rekening mee te houden.

Ben Leek
hoofdredacteur

Mutaties in het ledenbestand

december 2022 tot en met maart 2023.

We hebben bericht van overlijden ontvangen van de heer H.E. Koke.

Wij verwelkomen de volgende nieuwe leden:

- Mevrouw M.L.A. Besseling
- De heer D.J. Korse
- De heer H.J.F. Peerboom
- De heer D.H. Vijzelman
- De heer J. de Wit
- De heer J. Burger
- De heer C.J.N. Groen
- De heer P. Blokpoel

De volgende leden hebben hun lidmaatschap opgezegd:

- Mevrouw F.M.E. Boukens-van Diesen
- De heer H.J.M. Boukens
- De heer C.J. Danenberg
- De heer H. Dietz
- De heer R. van Fastenhout
- Mevrouw G.E.M. Hollenberg-Laan
- De heer L. Olijve
- De heer A. de Vries

De afdeling Noord-Holland Noord kan niet zonder
vrijwilligers.
Die zijn er , maar we komen er een paar tekort.
Komt u ook

een handje helpen?

ngv Nederlandse Genealogische Vereniging HOME OVER ONS GENEALOGIE HERALDIEK RIJINGV LID WORDEN CONTACT

GENEALOGIE
Het leven zit vol verhalen
KLIK HIER

INLOGGEN VOOR NGV LEDEN

Snelkoppelingen

GENS NOSTRA
GENSDATAPRO
GENSDATAPRO

AFDELINGEN
COLLECTIES
COLLECTIES

NIEUWS
WEBSHOP
WEBSHOP

NEDERLANDSE GENEALOGISCHE VERENIGING

Genealogie is geen alledaags woord
Het is het ontdekken van je familiegeschiedenis
Dit is meer dan het maken van een stamboom
Het leven zit namelijk vol verhalen
Hieraan is veel plezier te beleven

WORD LID

<https://www.ngv.nl/>

Koggenland

verschijnt in 2023 in de maanden maart, juni, september en december. De sluitingsdatum voor het volgende reguliere nummer is 1 juni 2023

De redactie is niet verantwoordelijk voor de inhoud van de door derden ondertekende artikelen.

Uw reacties op 'Vragen' en andere publicaties plaatsen wij graag in 'Koggenland' zodat ook anderen dan de direct betrokkene van uw reacties kunnen profiteren.

© Voor het overnemen van artikelen of delen daarvan is toestemming vereist van de redactie en de auteur.

Voorouderspreekuur

elke 2e vrijdag van de maanden
januari, maart, mei, september en november
van 14:00 tot 16:00 uur
Westfries Archief, Blauwe Berg 5c, 1625 NT Hoorn

Richtlijnen voor auteurs

De kopij dient digitaal aangeleverd te worden in Word, zonder gebruik van enige opmaak bij voorkeur via e-mailadres:

redactie-nhn@ngv.nl

Afbeeldingen dienen apart te worden aangeleverd. Dit kan in de vorm van scherpe foto's of digitaal per e-mail. Digitale afbeeldingen dienen van goede kwaliteit te zijn: ten minste 300 dpi op het gewenste formaat. U kunt altijd op assistentie van de redactie rekenen.

De bibliotheek van onze afdeling

Onze bibliotheek is te vinden in het Westfries Archief. De bibliotheek is geopend op dinsdag en vrijdag van 09.00 uur tot 17.00 uur.

Voor het lenen van materiaal kunt u terecht tijdens de bijeenkomsten en het Voorouderspreekuur.

Bestuur en functieverdeling

Voorzitter

Dick Waalboer, Oosterstraat 56, 1654 JM Benningbroek 0229 - 59 17 46

e-mail: voorzitter-nhn@ngv.nl

Secretaris

Joke Ignjatovic, Klagerstuin 150, 1689 JX Zwaag 06 51 34 81 89

e-mail: secretaris-nhn@ngv.nl

Penningmeester

Henk Flierman, Kloosterpoort 1, 1613 EV Grootebroek 0228 - 51 31 05

e-mail: penningmeester-nhn@ngv.nl

Algemeen bestuurslid, werkgroep bibliotheek, opvang nieuwe leden

vacature

Algemeen bestuurslid, Communicatie/ PR

vacature

Algemeen bestuurslid, organisatie lezingen

Emmy Miltenburg, Kaapstander 238, 1371 NV Medemblik 06 17 08 83 15

e-mail: evenementen-nhn@ngv.nl

Algemeen bestuurslid, hoofdredacteur

Ben H.T.J. Leek, Koperslager 41, 1625 AK Hoorn 0229 - 23 29 35

e-mail: redactie-nhn@ngv.nl

Homepage:

<https://www.ngv.nl/>

Webmasters

Dick Waalboer/Joke Ignjatovic

Redactie Koggenland

Ben H.T.J. Leek, Koperslager 41, 1625 AK Hoorn 0229 - 23 29 35

e-mail: redactie-nhn@ngv.nl

Dick Waalboer, Oosterstraat 56, 1654 JM Benningbroek 0229 - 59 17 46

e-mail: voorzitter-nhn@ngv.nl

Verenigingsgebouw

Westfries Archief, Blauwe Berg 5c, 1625 NT Hoorn 0229 - 28 25 00

<https://www.westfriesarchief.nl/>

Retouradres:
Koperslager 41
1625 AK Hoorn

ontdek
jouw
verhaal

Voorplaat: januari 1690
Handelingen kerkenraad Benningbroek
Bron: WFA 1702-05_03_0004